

УКРКООПСПІЛКА
Самарівський кооперативний фаховий коледж

ПОГОДЖУЮ
Голова профспілкової організації
Гетяна НАГОРНА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
Самарівського кооперативного
фахового коледжу
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 року
Голова педагогічної ради
Любов ПІХОТІНА

Уведено в дію
наказом директора Самарівського
кооперативного фахового коледжу
від 29 серпня 2025 року № 89

ПОЛОЖЕННЯ
про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти
Самарівського кооперативного фахового коледжу

Самар, 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Мета, види та зміст практичної підготовки.....	4
3. Бази практики.....	5
4. Організація практичної підготовки.....	6
5. Підведення підсумків практичної підготовки.....	8
6. Матеріальне забезпечення практичної підготовки.....	8
7. Прикінцеві положення.....	9
Додатки.....	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про проведення практики здобувачів фахової перед вищої освіти Самарівського кооперативного фахового коледжу є нормативним документом, що визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти Самарівського кооперативного фахового коледжу (далі - фаховий коледж).

1.2. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.3. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти регламентується Законами України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року №2145- VIII зі змінами та «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII зі змінами, «Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти» від 02 травня 2023 року, цим Положенням та «Положенням про організацію освітнього процесу у Самарівському кооперативному фаховому коледжі» та іншими нормативними документами.

1.4. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти проводиться на оснащній відповідним чином базі Самарівського кооперативного фахового коледжу, а також на сучасних підприємствах, в установах та організаціях різних галузей господарства, освіти, охорони здоров'я, культури, торгівлі і державного управління.

1.5. Здобувачі фахової передвищої освіти заочної та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практик, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом для денної та заочної форм здобуття освіти.

1.6. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки може бути визнано на підставі порівняння результатів навчання або їм може бути надано можливість проходження практик, які передбачають набуття інших результатів навчання.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, у тому числі у результаті трудової діяльності здобувача освіти під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Самарівському кооперативному фаховому коледжі».

1.7. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою здобуття освіти або з використанням її елементів на робочому місці (на виробництві) може здійснюватися з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти.

1.8. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9. Під час практичної підготовки забороняється використання праці здобувачів освіти для цілей не передбачених наскрізною програмою практичної підготовки та договором про проведення практичної підготовки з підприємством, установою, організацією (базою практики).

2. МЕТА, ВИДИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Метою практичної підготовки є формування та розвиток професійних компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати набуті теоретичні знання в професійній діяльності, отримання практичного досвіду, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, устаткуванням і технологіями в галузі їх майбутньої спеціальності.

2.2. Практика здобувачів фахової передвищої освіти передбачає безперервність та послідовність при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

2.3. Залежно від мети та завдань практики по кожній спеціальності у фаховому коледжі передбачаються такі види практик: навчальна та виробнича (технологічна).

2.4. Завдання навчальної практики – ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти зі специфікою майбутньої професії, сформувати первинні професійні уміння, навички, компетентності із дисциплін загальної та професійної підготовки.

2.5. Завдання виробничої (технологічної) практики – закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані здобувачами фахової передвищої освіти в процесі вивчення теоретичних дисциплін професійної підготовки, сформувати практичні навички зі спеціальності, а також зібрати практичний матеріал для виконання курсових робіт.

2.6. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах. Зміст і послідовність практик, відповідні форми звітності визначаються наскрізною програмою практичної підготовки, яка розробляється відповідно до навчального плану і затверджується директором фахового коледжу. Згідно навчального плану з кожної спеціальності передбачене оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти спорідненою робітничою професією з числа масових спеціальностей галузі, що відповідає фаху навчання.

2.7. На кожній ланці практики повинні бути рекомендації щодо видів, форм, тестів перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких мають досягти здобувачі фахової передвищої освіти. Ці вимоги об'єднуються в наскрізній програмі – основному навчально-методичному документі практики.

Зміст наскрізної програми повинен відповідати даному Положенню, наказам і рішенням колегії Міністерства освіти України щодо практики студентів, навчального плану спеціальності і кваліфікаційній характеристиці спеціалістів. На основі цієї програми розробляються робочі програми відповідних видів практики, які затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

2.8. Фаховий коледж може розробляти, окрім наскрізної і робочих програм практики, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів фахової передвищої освіти.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Навчальна та виробнича практики проводяться на базах практики - у фаховому коледжі, у тому числі у навчальних кабінетах та лабораторіях, а також на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність. Окремі заняття з навчальної практики можуть проходити за розробленими маршрутами у вигляді екскурсій, тренінгів на виробництві.

Основною вимогою до баз практики є їх здатність забезпечити виконання наскрізної програми практики та освітньо-професійної програми в цілому.

3.2. Навчальна практика у навчальних кабінетах та лабораторіях фахового коледжу проводиться під керівництвом викладачів. Навчальна та виробнича практики на діючих підприємствах, в організаціях, установах проводиться під керівництвом викладачів від фахового коледжу та кваліфікованих фахівців від бази практики.

3.3. Вибір баз практики здійснює керівник фахового коледжу, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому. Перевага при виборі баз практики надається підприємствам, які використовують сучасні обладнання та технології та в майбутньому можуть бути місцем працевлаштування здобувача освіти.

3.4. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу відповідальних циклових комісій фахового коледжу можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання (з урахуванням всіх вимог наскрізної програми та даного Положення)

3.5. Здобувачі фахової передвищої освіти, які поєднують навчання з роботою, можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків, якщо це забезпечує виконання програми практики.

3.6. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою керівника фахового коледжу.

3.7. Не може бути базою практики підприємство, організація та установа, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, організація, установа, заклад, їх філії має (мають) постійне місце знаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

3.8. З підприємствами, організаціями та установами, які визначені базами практики, фаховий коледж укладає договір про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Примірна форма договору додається (додаток 1). Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами.

3.9. На кожен базу практики складається паспорт бази практики, який в обов'язковому порядку додається до договору про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (додаток 2).

3.10. Не пізніше як через три дні після прибуття здобувачів фахової передвищої освіти на базу практики до фахового коледжу надсилається повідомлення (додаток 3).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Керівник фахового коледжу відповідає за організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Заходи, пов'язані з організацією практичної підготовки, визначаються наказами керівника фахового коледжу.

4.2. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням у фаховому коледжі здійснює завідувач практики закладу освіти, який призначається наказом керівника закладу фахового коледжу.

4.3. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечують відповідальні циклові комісії, які визначені наказом керівника фахового коледжу.

4.4. Безпосереднє керівництво практиками здобувачів фахової передвищої освіти здійснюють керівники практики від фахового коледжу, які визначені наказом керівника фахового коледжу, та керівники практики від бази практики, які визначені керівництвом баз практики відповідно до договору про проведення практичного навчання здобувачами фахової передвищої освіти.

4.5. До керівництва практикою від закладу освіти залучаються педагогічні та науково-педагогічні працівники фахового коледжу. Перевага при призначенні керівників практики від закладу освіти надається досвідченим працівникам відповідних циклових комісій.

4.6. Права та обов'язки бази практики та фахового коледжу визначаються договором про проведення практичного навчання здобувачів фахової передвищої освіти.

4.7. Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

4.8. Перед початком кожної практики керівник закладу фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків проходження практики.

4.9. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків. Фаховий коледж може зараховувати практичну підготовку в порядку визнання результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою, які здобуті під час трудової діяльності здобувача під час навчання або до його початку.

4.10. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях).

Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.11. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності,- забезпечується підприємством, установою, організацією (базою практики).

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1. Після закінчення терміну кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання програми практики.

5.2. Форма звітності про проходження практики здобувачем фахової передвищої освіти визначається вимогами, які встановлені наскрізною програмою практичної підготовки з кожної спеціальності. Звіт з практики захищається прилюдно на засіданні відповідної циклової комісії.

5.3. Вид контролю практичної підготовки (диференційований залік, екзамен (кваліфікаційний екзамен) визначається навчальним планом зі спеціальності.

5.4. Оцінка здобувача освіти за практику виставляється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти та вимог програми практики.

5.5. За результатами практики здобувачу освіти може бути присвоєна професійна кваліфікація, включаючи проведення додаткових контрольних заходів (кваліфікаційного екзамену) і видається свідоцтво про присвоєння робітничої професії (додаток 4).

5.6. Практикант, який не виконав програму практики, може пройти практику повторно в позанавчальний час, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією.

5.7. Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях відповідальних циклових комісій, а загальні підсумки практики підводяться на педагогічних радах закладу фахової передвищої освіти не менше одного разу протягом навчального року.

6. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

6.1. Джерела фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначаються джерелами фінансування підготовки фахових молодших бакалаврів: кошти державного або регіонального бюджету, кошти підприємств (організацій, установ) усіх форм власності, закордонних замовників або кошти фізичних осіб. Для фінансування практичної підготовки можуть залучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законодавством.

6.2. Оплата праці викладачів-керівників практики за керівництво навчальною і виробничою (технологічною) практикою здійснюється згідно чинного законодавства відповідно до тарифікації на основному місці роботи з дотриманням вимог Положення про нормування часу для планування і обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової і організаційної роботи педагогічних працівників у Самарівському кооперативному фаховому коледжі.

6.3.Здобувачі фахової передвищої освіти проходять практику на безоплатній основі.

6.4. Практика на закріплених базах практики (діючих підприємствах, установах) проводиться на безоплатній основі згідно укладеного договору про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення затверджується педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

7.2. Положення оприлюднюється на сайті Коледжу.

7.3. Відповідальність за впровадження Положення несе завідувач практики (виробничої, навчальної).

7.4. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері фахової передвищої освіти.

Додаток № 1
до Положення про практичну
підготовку здобувачів фахової передвищої освіти

Договір
про проведення практичної підготовки
здобувачів фахової передвищої освіти

місто Самар “ _____ ” _____ 202__ р.

Ми, щонижче підписалися, з однієї сторони Самарівський кооперативний фаховий коледж
(повне найменування закладу фахової передвищої освіти)

(далі - заклад фахової передвищої освіти), в особі директора Піхотіної Любові Миколаївни,
(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі статуту закладу фахової передвищої освіти
(статут або доручення)

і, з другої сторони, _____
(назва підприємства, організації, установи)

(далі – база практики), в особі _____,
(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою цей договір на проведення практики здобувачів освіти

База практики зобов’язується:

1.1. Прийняти здобувачів фахової передвищої освіти (далі – здобувачі) на практику згідно з навчальним планом:

№ з/п	Прізвище, ім’я по-батькові здобувача освіти	Курс	Спеціальність (спеціалізація)	Вид практики	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для проходження здобувачами програми практики, не допускати використання праці здобувачів для цілей, не передбачених освітньо-професійною програмою.

1.4 Установи та організації (бази практик) зобов’язані забезпечити створення належних умов для проходження практики на виробництві, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

1.5. Забезпечити здобувачам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов’язкові інструктажі з охорони праці. У разі потреби навчати здобувачів, які проходять практику, безпечних методів праці.

1.6. Надати здобувачам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.7. Забезпечити облік виходів на практику здобувачів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад фахової передвищої освіти.

1.8. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.9. Надавати здобувачам можливість збору інформації для курсових робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень циклових комісій.

1.10. Додаткові умови _____

2. Заклад фахової передвищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися із здобувачами під час проходження практики.

2.4. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання договору

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому законодавством порядку.

4. Строк дії договору

4.1. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

4.2. Сторони за взаємною домовленістю можуть вносити в цей договір зміни та доповнення, які будуть оформлятися окремими протоколами і будуть складати невід'ємну частину договору.

5. Інші умови

5.1. Договір не накладає на сторони фінансових зобов'язань.

5.2. Договір складений у двох примірниках: по одному – базі практики і закладу фахової передвищої освіти.

6. Місцезнаходження:

Закладу фахової передвищої освіти:

Самарівський кооперативний фаховий коледж

Адреса, телефони: м. Самар, вул. Гетьманська, 29 тел. 69-01-41

Код за ЄДРПОУ- 01788160 № свідоцтва 03417941 ПІН 017881604082

Поточний рахунок № 26006034077400 у банку АТ «УКРСИББАНК» м. Харків МФО- 351005

Бази практики: _____

Підписи та печатки

Від закладу фахової передвищої освіти:

Самарівський кооперативний фаховий коледж

Від бази практики:

(підпис) Любов ПИХОТІНА
(прізвище та ініціали)
М.П. “_____” _____ 202_ року

(підпис) _____
(прізвище та ініціали)
М.П. “_____” _____ 202_ року

ПАСПОРТ БАЗИ ПРАКТИКИ

1	Юридична назва підприємства (організації, установи)	
2	Рік створення підприємства (організації, установи)	
3	Відомча підпорядкованість	
4	Форма власності	
5	Юридична адреса	
6	Види діяльності	
7	Керівник підприємства (організації, установи) – посада, прізвище, ім'я, по батькові	
	контактний телефон	
8	Керівник практики, призначений від бази практики - посада, прізвище, ім'я, по батькові	
	контактний телефон	
9	Список студентів, які проходять практику	
10	Відповідність бази практики вимогам програми практики	

Керівник підприємства (організації, установи)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Кутовий штамп підприємства (організації, установи)

Надсилається у заклад фахової перед вищої освіти не пізніше як через три дні після прибуття здобувача освіти на підприємство (в організацію, установу)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Здобувач освіти _____ Самарівського кооперативного фахового коледжу
(повне найменування вищого навчального закладу)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (курс, відділення)

_____ (спеціальність)

прибув „____” _____ 202__ року до _____ і приступив до практики.

Наказом _____ (назва підприємства, організації, установи) № _____ від „____” _____ 202__ року

здобувач освіти _____ зарахований на посаду

_____ (штатну, дублером, штатну роботу, практикантом) (штатні посади назвати конкретно)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

МП

“ _____ ”

_____ 202__ року

Керівник практики від закладу освіти _____

_____ (назва циклової комісії)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

“ _____ ” _____ 202__ року

СООР
УКРАЇНА

САМАРІВСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
|
СВІДОЦТВО
про присвоєння робітничої професії
СВ.№ XX

(ПІБ здобувача освіти)

пройшов курс теоретичного та практичного навчання і здобув
робітничу професію _____

(шифр, назва професії)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202__

Директорка _____ Ім'я, прізвище
(підпис)